

HỘI THỨ MƯỜI NĂM

THÁI SỬ TỪ HAM ĐẢ TIỂU BÁ VƯƠNG
TÔN BÁ PHÙ HÃNG ĐÁNH NGHIÊM BẠCH HỔ

Tuổi hồi trước, đang nói chuyện Trương Phi rút kiếm ra sắp tự vẫn, Lưu Bị trông thấy vội vàng bước lên giật lấy kiếm, rút xuống đất rồi nói rằng:

- Xưa có câu rằng: "Anh em như chân tay, vợ con như áo mặc". Áo rách còn dễ may, chân tay gãy, chắp sao được? Ba anh em ta kết nghĩa với nhau ở vườn đào, đã thề cùng sống chết với nhau. Nay dù mất thành trì, vợ con đi nữa, sao nỡ để anh em nửa đường chết đi cho đành. Phương chi thành trì không phải của ta, vợ con ta bị hãm ở trong thành, nhưng ta chắc Lữ Bố không nỡ giết, cũng còn nghĩ kế cứu được. Hiện đệ làm một lúc, việc gì đã đến nỗi quyên sinh?

Lưu Bị nói xong rỏ nước mắt khóc.

Quan, Trương cũng khóc cả.

Viên Thuật biết rằng Lữ Bố đã cướp Từ Châu, sai người đến nói với Bố rằng: Hễ Bố cùng giúp đánh Lưu Bị sẽ đưa cho năm vạn học lương, năm trăm ngựa, một vạn lạng vàng vừa vàng vừa bạc, một ngàn tám vóc nhiều.

Bố ưng ý lắm, sai ngay Cao Thuận dẫn năm vạn quân đến đánh mé sau Lưu Bị.

Lưu nghe tin ấy, nhân khi mưa dầm, rút quân bỏ Vu Thai chạy, muốn về lấy Quảng Lăng.

Khi Cao Thuận đến nơi, Lưu Bị đã đi rồi.

Thuận vào ra mắt Kỳ Linh, đòi những đồ Viên Thuật đã hứa cho.

Linh nói:

- Ông cứ về. Để tôi vào nói với chúa tôi.

Thuận từ giã Kỳ Linh, về thuật lại với Lữ Bố.

Bố còn đang hồ nghi, chợt có thư Viên Thuật đưa đến, trong thư nói rằng:

"Cao Thuận tuy có đến giúp, nhưng Lưu Bị chưa trừ được. Đợi khi nào bắt được Lưu Bị, bấy giờ tôi sẽ đưa các đồ đã hứa đến cho ngài. "

Bố giận lắm, cho Viên Thuật là đồ thất tín, muốn kéo quân sang đánh, Trần Cung can rằng:

- Không nên! Viên Thuật giữ Thọ Xuân, binh nhiều lương rộng. Chớ nên khinh địch. Không bằng mời Lưu Bị lại đóng ở Tiểu Bái để làm vây cánh cho ta. Về sau sai Lưu Bị làm tiên phong, trước đánh Viên Thuật sau đánh Viên Thiệu rồi có thể tung hoành thiên hạ được.

Bố nghe lời, sai người đem thư đi mời Lưu Bị.

Bây giờ Lưu Bị đã kéo quân về Đông lấy đất Quảng Lăng, bị Viên Thuật vào cướp trại, quân lính hao hụt quá nửa, gặp sứ của Lữ Bố đến, đưa thư mời về Tiểu Bái.

Lưu Bị mừng lắm. Quan, Trương nói:

- Lữ Bố là đứa bội vong ơn nghĩa, không nên tin.

Lưu Bị nói:

- Hắn lấy bụng tử tế đãi ta, việc gì phải nghi?

Ba anh em lại kéo quân về Từ Châu.

Lữ Bố sợ Lưu Bị còn nghi hoặc, trước hết sai người đưa trả lại gia quyến. Cam phu nhân và My phu nhân về gặp Lưu Bị kể hết sự tình, nói rằng Lữ Bố sai người giữ cửa nhà, không cho ai được vào, lại thường sai thị thiếp đưa đồ ăn, thức dùng đến, không bao giờ phải thiếu thốn.

Lưu Bị mới bảo Quan, Trương rằng:

- Ta đã biết Lữ Bố tất không hại gia quyến ta!

Lưu Bị vào thành để tạ Lữ Bố. Trương Phi không chịu theo vào, đem hai chị về Tiểu Bái trước.

Lưu Bị vào ra mắt lạy tạ Lữ Bố.

Bố nói:

- Tôi không phải muốn cướp thành. Bởi vì Trương Phi ở đây, hay say rượu giết người, tôi e xảy ra chuyện bất trắc, nên tôi lại giữ hộ đấy thôi!

Lưu Bị nói:

- Tôi vẫn muốn nhường anh đã lâu.

Bố giả dạng nhường lại cho Lưu Bị. Lưu nhất quyết không chịu, về đóng ở Tiểu Bái.

Quan, Trương trong bụng không bằng lòng.

Lưu Bị nói:

- Nhún mình yên phận, đợi thời, không thể cưỡng lại số mệnh được!

Lữ Bố thường thường sai người đưa lương ăn và vải lụa đến. Từ bấy giờ hai bên lại hòa thuận với nhau.

Trong khi ấy thì Viên Thuật ở Thọ Xuân mở tiệc yến to, hội tướng sĩ lại ăn uống.

Chợt có người báo rằng:

- Tôn Sách đi đánh Thái Thú Lu Giang là Lục Khang, thắng lợi trở về.

Thuật gọi Sách đến, Sách lạy ở dưới thêm.

Thuật hỏi han chuyện trò xong rồi cho Sách ngồi dự tiệc.

Nguyên Tôn Sách từ khi cha mất, về ở Giang Nam kính người hiền, tôn kẻ sĩ, sau nhân Đào Khiêm cùng với cậu Sách, là Thái Thú Đan Dương tên là Ngô Cảnh không hòa với nhau, Sách mới đem mẹ và gia thuộc về Khúc A, mình thì sang ở với Viên Thuật.

Thuật yêu Sách lắm, thường vẫn than rằng:

- Giá ta có được đứa con như Tôn Lang, chết cũng không ân hận gì nữa.

Thuật cho Sách làm Hoài Nghĩa Hiệu Úy, sai đem binh sang đánh Tô Lang ở Kinh Huyện.

Sách đánh được.

Thuật thấy Sách giỏi, lại sai sang đánh Lục Khang, cũng đánh được. Bấy giờ trở về.

Sách vào ăn tiệc.

Khi tiệc đã tan, Sách về trại, nghĩ trong tiệc Thuật đãi mình khí ngạo bị một chút, trong bụng buồn bực, bèn lẩn đi bách bộ dưới bóng trăng ngoài sân. Nhớ đến sự ngày xưa, cha là Tôn Kiên thì anh hùng như thế mà mình thì lưu lạc thế này, bất giác hu hu cất tiếng khóc.

Chợt có người ở ngoài đến cười to lên hỏi rằng:

- Bá Phù sao thế? Khi Tôn công còn, việc gì cũng dùng đến ta, nay người có việc gì không quyết, sao chẳng hỏi ta mà lại khóc thế?

Sách trông xem ai, thì là Chu Trị, tên chữ là Quân Lý, người ở Đan Dương; nguyên là tùng sự của Tôn Kiên ngày xưa.

Sách gạt nước mắt mời ngồi nói rằng:

- Tôi khóc là vì tôi giận tôi không nổi được chí cha tôi ngày xưa.

Trị nói:

- Sao không nói với Viên Công Lộ, mượn binh kéo sang Giang Đông, mượn tiếng là đi cứu Ngô Cảnh, nhưng sự thực là để mưu đồ nghiệp lớn, sao lại cứ chịu mãi ở dưới người ta?

Hai người đang bàn nhau, chợt lại có một người nữa ở đâu chạy vào nói rằng:

- Các ông bàn nhau việc gì tôi đã biết rồi, nay tôi có trăm quân tinh tráng, xin giúp Bá Phù một tay.

Sách nhìn xem ai thì là mưu sĩ của Viên Thuật tên là Lã Phạm, tên chữ là Từ Hoành, người ở Nhữ Dương.

Sách mừng lắm, mời cùng ngồi nói chuyện.

Lã Phạm nói:

- Tôi chỉ lo Viên Thuật không cho mượn quân.

Sách nói:

- Tôi có một vật báu để làm tin. Vật ấy là truyền quốc ngọc tì của cha tôi để lại cho.

Phạm nói:

- Công Lộ thềm được ngọc đó đã lâu.

Hôm sau Sách vào ra mắt Viên Thuật, khóc nói rằng:

- Thù cha tôi chưa báo được, ngày nay cậu tôi là Ngô Cảnh lại bị thứ sử Dương Châu là Lưu Do bức bách. Mẹ già và vợ con ở cả Khúc A, e rằng sẽ bị hại. Vậy tôi xin mượn tướng quân vài ngàn hùng binh để sang sông cứu nạn, và để thăm nhà. Sợ mình công không tin, tôi xin đem ngọc tì của cha tôi để lại, để làm tin.

Thuật thấy ngọc tì vô ngay lấy xem, mừng lắm nói rằng:

- Ta không phải cầu chi ngọc tì của ngươi, nhưng hãy tạm để đây, ta cho mượn ba ngàn binh, năm trăm ngựa, khi nào bình định rồi phải về ngay. Và ngươi nay chức nhỏ ngôi thấp, khó giữ được quyền lớn, ta cất cho ngươi lên làm Triết Sung Hiệu Úy, Điện Khấu Tướng Quân.

Ngay ngày hôm đó cho lãnh quân đi.

Sách lạy tạ rồi dẫn quân mã, đem cả Chu Trị, Lã Phạm và tướng cũ của cha là Trình Phô, Hoàng Cái, Hàn Đương, chọn ngày khởi binh.

Đi đến Lịch Dương, gặp một toán quân, có một người đi trước, dáng điệu phong lưu, nghi dung đẹp đẽ, trông thấy Tôn Sách, nhảy xuống ngựa vái một vái.

Sách nhìn xem ai, thì là Châu Du, tự là Công Cẩn, người ở Thư Thành, quận Lu Giang.

Vốn khi Tôn Kiên đánh Đổng Trác, Du đem gia quyến về ở Thư Thành. Du với Sách hai người cùng một tuổi, chơi với nhau rất thân, kết làm anh em.

Sách hơn Du có vài tháng. Du thờ làm anh.

Chú Châu Du là Châu Thượng, làm thái thú ở Đan Dương.

Bữa ấy Du sang thăm chú, đi đến đó gặp Tôn Sách.

Sách mừng lắm, đem sự tình kể với Du. Du nói:

- Tôi xin hết sức khuyến mãi, để cùng huynh mưu toan nghiệp lớn.

Sách nói:

- Ta nay được Du, việc lớn tất phải xong.

Rồi bảo Chu Trị, Lã Phạm cùng đến gặp Châu Du.

Du bảo Sách rằng:

- Huynh nay muốn làm việc to, có biết Giang Đông có hai họ Trương không?

Sách hỏi:

- Ai vậy?

Du nói:

- Một người ở Bành Thành, tên là Trương Chiêu, tự là Tử Bô. Một người ở Quảng Lăng, tên là Trương Hoàn, tự là Tử Cương. Hai người ấy đều có tài ngang trời dọc đất, nhân tránh loạn đến ở đây, sao huynh không đón mời hai người ấy.

Sách sai người đem đồ lễ đến mời Trương Chiêu, Trương Hoàn. Hai người từ chối, không đến. Sách phải thân đến tận nơi, cùng hai người nói chuyện. Sách rất lấy làm bằng lòng, cố mời đi mời lại mãi, hai người mới chịu nhận lời.

Sách cho Trương Chiêu làm Trưởng Sử, kiêm chức Phủ Quân Trung Lang Tướng; Trương Hoàn làm tham mưu, Chánh Nghị Hiệu Úy.

Cùng nhau bàn mưu sang đánh Lưu Do.

Lưu Do, tự là Chính Lễ, người ở Mâu Bình quận Động Lai, cũng là Tôn thân nhà Hán, cháu quan Thái Úy Lưu Sung, em quan thứ sử Duyện Châu Lưu Đại.

Trước làm Thứ Sử Dương Châu, đóng ở Thọ Xuân, sau bị Viên Thuật đuổi sang Giang Đông, cho nên đến Khúc An ở.

Bấy giờ Lưu Do nghe thấy quân Tôn Sách đến, vội vàng họp các tướng để bàn.

Bộ tướng là Trương Anh nói:

- Tôi xin lĩnh một cánh quân, đóng đồn Ngưu Chủ, quân giặc đâu có trăm vạn cũng không dám đến gần.

Nói chưa dứt lời, dưới trướng lại có một người kêu to lên rằng:

- Tôi xin làm bộ tiên phong!

Các tướng nhìn xem ai, thì là Thái Sử Từ, người ở Đông Lai.

Từ, tự khi giải được vây Bắc Hải cho Khổng Dung, sang với Lưu Do.

Do giữ lại ở dưới trướng.

Do bảo:

- Người còn ít tuổi, chưa nên làm đại tướng, hãy nên ở tả hữu ta để nghe mệnh lệnh.

Từ không bằng lòng lù ra.

Trương An lĩnh quân đến Ngưu Chử, chứa mười vạn học lương ở lâu các.

Tôn Sách dẫn quân đến. Trương Anh ra địch.

Hai bên hội quân ở trên bãi sông Ngưu Chử.

Trương Anh ra ngựa chửi mắng, Hoàng Cái ra đánh nhau với Trương Anh, chưa được vài hiệp, bỗng thấy trong quân Trương Anh bối rối, rồi thấy nói: "Trong trại có người phóng hỏa! "

Anh vội rút quân về.

Tôn Sách thừa thế đánh đồn.

Trương Anh thế cùng phải bỏ Ngưu Chử chạy trốn vào trong núi sâu.

Người phóng hỏa ở trong trại nguyên là hai viên kiện tướng.

Một là Trương Khâm tự là Công Địch, người ở Thọ Xuân xứ Cửu Giang, một là Chu Thái, tự là Âu Bình, người ở Hạ Sái xứ Cửu Giang.

Hai người gặp phải thời loạn, tụ quân trong sông Dương Tử, cướp bóc kiếm ăn; vốn nghe tiếng Tôn Sách là người hào kiệt ở Giang Đông, hay cầu người hiền, mời kẻ sĩ, cho nên dẫn đồ đảng hơn ba trăm người đến theo.

Sách mừng lắm, dùng làm trướng tiền hiệu úy, thu được hơn bốn ngàn quân hàng, liền tiến binh lên đóng ở Trần Đình.

Trương Anh thua trở về, vào ra mắt Lưu Do.

Do giận muốn đem chém, lại có các mưu sĩ là Trích Dung và Tiết Lễ can mãi mới tha, sai Trương Anh đem quân đóng ở thành Linh Lăng để chống giặc.

Do tự lĩnh quân ra mé nam núi Thần Đình cắm trại.

Tôn Sách đóng ở phía Bắc núi ấy.

Hôm sau Sách gọi người ở đó hỏi rằng:

- Gần đây có miếu nào thờ vua Hán Quang Vũ chăng?

Người ấy thưa:

- Có miếu ở trên đỉnh núi.

Sách nói:

- Đêm ta chiêm bao thấy vua Quang Vũ gọi ta vào tương kiến. Ta định lên miếu ấy cầu.

Trưởng sử là Trương Chiêu can rằng:

- Không nên đi! Mé nam núi này có trại Lưu Do. Ngô hấn có phục binh thì làm thế nào?

Sách nói:

- Ta đã có thân thánh phù hộ, việc chi còn phải sợ?

Nói xong liền mặc áo giáp, cầm giáo, lên ngựa, rồi đem bọn Trình Phổ, Hoàng Cái, Hàn Đương, Trương Khâm và Chu Thái cả thảy 13 người cùng cưỡi ngựa lên núi.

Đến miếu, xuống ngựa, vào thắp hương lễ bái, Sách quỳ xuống khẩn rằng:

- Tôi là Tôn Sách. Xin nguyện rằng nếu lập được nghiệp lớn ở đất Giang Đông, khôi phục lại được cơ đồ của cha tôi ngày xưa, tôi xin sửa sang đình miếu bốn mùa lễ bái.

Sách khẩn vái xong đi ra miếu, lên ngựa ngoảnh lại bảo các tướng:

- Ta muốn qua bên kia núi, dòm xem dinh trại Lưu Do đóng ra làm sao?

Các tướng ai cũng ngăn:

- Không nên!

Sách không nghe, cứ việc đi.

Các tướng cũng phải đi theo.

Đến phía Nam núi, đứng trên trông xuống rừng rú và trại Lưu Do đóng. Có quân canh đường, chạy về báo với Lưu Do.

Do nói:

- Đây là mẹo Tôn Sách đến dử mình đây, không nên ra đánh.

Thái Sử Từ nhảy lên nói rằng:

- Lúc này không bắt Tôn Sách thì còn đợi đến lúc nào?

Nói xong không đợi lệnh Lưu Do, tự mặc ngay áo giáp, lên ngựa cầm giáo ra ngoài trại, hô lên:

- Ai có gan thì theo ta!

Các tướng không ai nhúc nhích. Chỉ có một tiểu tướng bước ra nói:

- Thái Sử Từ thế mới gọi là tướng giỏi. Ta nên đi giúp một tay.

Nói rồi lên ngựa đi theo Thái Sử Từ. Các tướng đều tùm tùm cười.

Tôn Sách ngắm độ nửa giờ mới quay ngựa trở về. Vừa đi qua được đỉnh núi nghe thấy đằng sau có người hét:

- Tôn Sách đừng chạy nữa!

Sách ngoảnh lại thấy hai tướng cưỡi ngựa đến, Sách gạt 12 tướng ra, một mình cầm ngang ngọn giáo, cưỡi ngựa đứng đợi ở dưới núi.

Thái Sử Từ hỏi to:

- Người nào là Tôn Sách?

Sách hỏi:

- Ngươi là đứa nào?

Từ đáp:

- Ta là Thái Sử Từ ở Đông Lai, ta lại đây chỉ cốt để bắt Tôn Sách.

Sách cười nói:

- Đây! Tôn Sách đây! Cho cả hai đứa chúng bay lại đánh một mình ta, ta không sợ. Nếu ta sợ, sao gọi là Tôn Bá Phù?

Từ nói:

- Tất cả các ngươi đều đến, ta cũng không sợ.

Nói xong thúc ngựa múa kích vào đánh Tôn Sách. Sách vác giáo lại địch. Hai ngựa giao nhau, đánh được hơn năm mươi hiệp, được thua chưa phân, lũ Trình Phổ đứng ngoài khen thầm rằng giỏi.

Từ thấy Sách đánh giáo không hở miếng nào. Giả cách thua chạy để dử cho Tôn Sách đuổi ra xa.

Từ không đi đường cũ lên núi, lại rẽ về sau núi mà chạy.

Sách vừa đuổi vừa hét to:

- Chạy không phải là hào hán!

Từ trong bụng nghĩ thầm:

- Hắn có 12 người đi theo, ta chỉ trội một mình. Ví dù bắt được hắn, cũng bị chúng cướp mất. Phải dử cho hắn đi một đường nữa, để cho chúng không biết đường nào mà tìm, bấy giờ ta sẽ ra tay.

Bởi thế vừa đánh vừa lùi. Sách cũng cứ đuổi, đuổi nhau mãi đến chỗ bằng phẳng, bấy giờ Từ mới quay lại đánh.

Đánh nhau được 50 hiệp nữa.

Sách phóng ngọn giáo lại.

Từ tránh ngay được, lại trở tay bắt được giáo. Từ lại phóng giáo lại,

Sách cũng tránh được và giơ tay bắt lấy giáo, rồi nắm chặt lấy. Từ chạy lại giăng kích về, hai người kéo co nhau rồi cùng nhảy cả xuống ngựa. Để ngựa chạy đi đâu không biết nữa.

Lôi kéo nhau chán rồi, hai người cùng buông cả giáo ra, túm lấy nhau mà đánh.

Hai bên, bên nào áo chiến cũng rách tan nát.

Sách nhanh tay vạ được cái kích ngắn gài ở lưng Từ; Từ giật ngay được mũ đầu mâu của Sách.

Sách cầm kích đâm Từ; Từ lấy mũ che đỡ.

Giữa lúc ấy có tiếng reo ầm ầm kéo đến, quân tiếp ứng của Lưu Do, ước hơn ngàn người.

Sách đã lấy làm nguy, may đâu bọn Trình Phô, 12 tướng cưỡi ngựa cũng vừa tìm được đến.

Hai người bấy giờ mới buông nhau ra.

Từ lên một con ngựa khác, lại cầm lấy giáo trở về.

Ngựa của Tôn Sách, Trình Phô bắt được, Sách cũng nhặt lấy kích rồi lên ngựa.

Một ngàn quân Lưu Do cùng 12 tướng Tôn Sách hai bên đánh nhau. Đánh lẫn quanh mãi đến tận dưới núi Thần Đinh.

Bấy giờ lại thấy tiếng reo, Châu Du kéo quân đến, Lưu Do lại dẫn đại quân xuống núi.

Khi ấy trời đã vàng vàng tối, tự dung nổi cơn mưa gió, hai bên cùng thu quân về.

Hôm sau, Tôn Sách dẫn quân đến trước trại Lưu Do, Do cũng đem quân ra đón.

Khi hai bên bày trận, Tôn Sách lấy cái kích nhỏ rút được của Từ hôm trước, đem buộc ở đầu giáo, cầm ra giễu ở trước trận, rồi sai quân hô to lên rằng:

- Giá Thái Sử Từ không chạy mau chân thì đã bị kích này đâm chết.

Từ cũng đem mũ đầu mâu của Sách ra trước trận sai quân hô lên rằng:

- Đầu Tôn Sách đã ở đây rồi!

Hai bên nhạo bán lẫn nhau, reo ầm cả lên. Bên cậy khỏe, bên khoe tài.

Thái Sử Từ phóng ngựa ra định cùng Tôn Sách quyết phân thắng bại.

Sách sắp sửa ra, Trình Phô nói:

- Chúa công lo là phải khó nhọc. Tôi xin ra bắt hấn.

Trình Phô ra trận.

Từ nói:

- Ngươi không đánh địch với ta. Về gọi Tôn Sách ra đây!

Trình Phô tức lắm, vác giáo xông vào đánh Từ. Hai ngựa giao đấu được hơn 30 hiệp, bỗng thấy Lưu Do khua chiên thu quân.

Từ hỏi Lưu Do:

- Tôi đã sắp bắt được tướng giặc sao lại thu quân về?

Do nói:

- Có người báo rằng: Châu Du đã đem quân đánh úp lấy Khúc A, vì có người ở Lu Giang, tên là Trần Vũ tiếp ứng cho hấn vào thành. Cơ nghiệp nhà ta đã mất, không nên ở mãi đây; phải kíp sang Mạt Lãng, hội cả quân mã của Tiết Lễ, Trích Dung lại để tiếp ứng.

Thái Sử Từ theo Lưu Do lui quân.

Tôn Sách không đuổi cũng thu quân về.

Trưởng sử Trương Chiêu nói:

- Bên hấn bị Châu Du lừa lấy Khúc A, không dám ham đánh, đêm nay ta nhân thế nên đến cướp trại.

Sách ưng ý, đang đêm chia quân làm năm đường, kéo đến lấy trại Lưu Do. Quân Do thua to, chạy tán loạn cả.

Thái Sử Từ một mình không chống nổi, dẫn hơn mười quân kỵ mã ngay đêm hôm ấy chạy sang Kinh Huyện.

Tôn Sách lại vừa được thêm một tay phụ tá nữa là Trần Vũ tự là Tử Liệt.

Vũ mình cao bảy thước, mắt vàng, con ngươi đỏ, hình dung cô quái. Sách yêu lắm cho làm hiệu úy, sai đi tiên phong đánh Tiết Lễ. Vũ dẫn hơn mười kỵ mã, xông vào trong trận chém hơn năm mươi đầu giặc.

Tiết Lễ thấy vậy đóng chặt cửa thành không dám ra nữa.

Sách đang đánh phá thành, có người báo rằng:

- Lưu Do hội với Trích Dung sang lấy Ngưu Chử.

Sách giận lắm, tự đề đại quân kéo về Ngưu Chử. Lưu Do, Trích Dung hai người cùng cưỡi ngựa ra đón đánh.

Tôn Sách nói:

- Ta nay đã đến đây, sao các ngươi không hàng ngay đi?

- Sau Lưu Do bỗng có một người vắt giáo cưỡi ngựa ra, đó là bộ tướng tên là Vu Mi, cùng Sách đánh nhau, chưa được ba hiệp, bị Sách bắt sống rồi quay ngựa trở về trận.

Tướng Lưu Do là Phàn Năng, thấy Vu Mi bị bắt liền vắt giáo đuổi theo, ngọn giáo đâm gần chạm đến lưng Tôn Sách, quân Sách thấy vậy mới kêu to lên rằng:

- Sau lưng có người đâm trộm!

Sách quay đầu lại, thấy Phàn Năng đã đến gần, quát to một tiếng, như tiếng sét.

Phàn Năng khiếp đảm, ngã quay xuống vỡ đầu ra chết.

Sách về đến cửa cờ, đem Vu Mi bỏ xuống đất, thì ra Vu Mi bị cạy ở nách đã chết kẹp từ bao giờ.

Cùng một lúc, cạy chết một tướng, quát chết một tướng, từ đây ai cũng gọi Tôn Sách là Tiểu Bá Vương. (Hạng Võ ngày xưa là Bá Vương)

Lưu Do thua to. Quân sĩ hàng Sách quá nửa. Sách lại chém được hơn một vạn thủ cấp.

Do và Trích Dung chạy sang Dự Chương, đi theo Lưu Biểu.

Tôn Sách đem quân về lại đánh Mạt Lãng. Đến cạnh bờ hào, Sách đứng chiêu dụ Tiết Lễ hàng, chợt có một mũi tên ở trên thành bắn xuống trúng ngay vào đùi trái Tôn Sách.

Tôn Sách ngã ngựa.

Các tướng vội vàng đến cứu, đỡ Sách dậy đem về trại nhỏ tên ra, lấy thuốc dầu dịt vào.

Sách nhân thế cho quân đi nói phao lên rằng bị tên bắn chết. Cả cánh quân làm lễ cử ai, nhỏ trại kéo về.

Tiết Lễ tưởng Tôn Sách chết thật, đêm hôm ấy liền khởi cả quân trong thành cùng với kiêu tướng là Trương Anh, Trần Hoàn, kéo ra thành đuổi đánh.

Bỗng đâu quân phục bốn mặt trở ra, Tôn Sách đứng đầu đi trước gọi to lên rằng:

- Tôn Lang ở đây mà!

Quân giặc trông thấy mất vía vứt cả gươm giáo, phục xuống đất lạy, Sách truyền lệnh không được giết một người nào.

Trương Anh quay ngựa chạy về bị Trần Vũ đâm chết.

Trần Hoàn bị Trương Khâm bắn chết; Tiết Lễ chết ở trong đám loạn quân.

Sách vào Mạt Lãng, phủ dụ cho dân yên nghiệp rồi đem quân sang Kinh Huyện để bắt Thái Sử Từ.

Thái Sử Từ chiêu được hai ngàn quân tinh tráng và quân cũ của mình, toan đi báo thù cho Lưu Do.

Tôn Sách với Châu Du bàn nhau kế bắt sống Thái Sử Từ.

Châu Du ra lệnh bao vây ba mặt, để chừa một mặt cửa đông huyện cho Từ chạy.

Cách huyện 25 dặm, phục binh ba nơi, Từ ra khỏi thành chạy được đến đấy, người mệt, ngựa mỏi, tất nhiên bị bắt.

Nguyên những quân của Thái Sử Từ dụ được quá nửa là người ở rừng núi, chưa biết kỷ luật nhà binh. Và thành Kinh Huyện lại không được cao.

Đêm hôm ấy Tôn Sách sai Trần Vũ, mặc áo ngắn cầm đao, trèo lên mặt thành trước đốt lửa. Từ thấy trên thành lửa cháy, lên ngựa chạy ra cửa đông.

Tôn Sách đem quân lại đuổi, đuổi đến ba mươi dặm thì thôi.

Từ chạy được năm mươi dặm, người ngựa đều đã mỏi mệt, giữa lúc ấy trong đám cỏ lau bên đường có tiếng reo nổi lên. Từ vội chạy, hai bên đường chằng chịt những dây, ngựa vướng căng ngã gục xuống.

Thái Sử Từ bị bắt sống, giải về trại Tôn Sách.

Lúc quân lính sắp giải Từ đến nơi, Sách biết trước ra tận cửa dinh, quát đuổi quân lính, tự ra cởi trói, rồi đem áo cầm bào mặc cho Từ, mời vào trong trại nói rằng:

- Ta biết Tử Nghĩa là một đáng trượng phu. Bởi Lưu Do ngu xuẩn, không biết dùng Tử Nghĩa làm đại tướng cho nên đến nỗi có trận thua này.

Từ thấy Sách đối đãi mình tử tế, xin xuống hàng, Sách cầm lấy tay Từ cười nói rằng:

- Khi đánh nhau ở Thần Đình, giá thử ông bắt được tôi, thì có hại nhau không?

Từ cũng cười đáp rằng:

- Cũng chưa biết chừng!

Sách cười âm lên, mời vào trướng, mời lên ngồi trên, sai mở tiệc yến khoản đãi.

Từ đứng dậy nói rằng:

- Lưu quân mới thua, lòng quân tan rã tôi xin về để thu nhặt tàn quân, để giúp minh công. Không biết minh công có tin không?

Sách đứng dậy tạ mà nói rằng:

- Bụng tôi vẫn ước như thế. Nay xin hẹn với ông, trưa mai tôi xin đợi ông trở lại.

Từ vâng lời rồi đi.

Các tướng ngạc nhiên nói rằng:

- Thái Sử Từ đi chuyến này tất không trở lại đâu!

Sách nói:

- Từ là người tín nghĩa không trái ước với ta.

Các tướng chẳng ai tin. Hôm sau cắm một cây nêu để đo bóng mặt trời ở trước cửa trại, rồi các tướng cùng xúm cả chung quanh để đợi giờ ngọ. Cây nêu vừa đứng bóng, thấy Thái Sử Từ dẫn hơn một ngàn quân đến.

Các tướng đều chịu Tôn Sách là biết người.

Tôn Sách tự được vài vạn quân, bình trị được Giang Đông, vỗ yên dân chúng, người kéo về theo vô số.

Dân Giang Đông ai cũng gọi Sách là Tôn Lang.

Nghे tin quân Tôn Sách đến, dân chúng đều sợ hãi bỏ chạy cả, nhưng khi Sách đến nơi, không cho phép người nào cướp bóc của dân, cho đến gà chó cũng không kinh động.

Nhân dân thấy thế ai cũng mừng, đem trâu rượu đến trại để mừng.

Sách lại đem vàng, đem lụa ra thưởng lại.

Tiếng vui mừng, hân hoan vang khắp đồng nội.

Phàm những quân cũ của Lưu Do, ai muốn theo thì cho theo, ai không muốn theo thì cấp thưởng cho về làm ruộng.

Dân Giang Nam ai cũng khen Tôn Sách là người nhân đức. Bởi vậy quân thế mỗi ngày một thịnh.

Bấy giờ Sách mới rước mẹ, cậu và các em cùng về Khúc A; sai em là Tôn Quyền cùng với Chu Thái giữ Tuyên Thành, Sách thì lĩnh binh sang Nam để lấy Ngô Quận.

Bấy giờ Nghiêm Bạch Hổ tự xưng là Đông Ngô Đức Vương, giữ ở Ngô Quận.

Bạch Hổ sai bộ tướng giữ Ô Trình và Gia Hưng.

Bấy giờ nghe tin quân Tôn Sách đến, Bạch Hổ sai em là Nghiêm Dư đem quân ra.

Hai bên gặp nhau ở Phong Kiều.

Dư vác đao cưỡi ngựa đứng trên cầu.

Sách muốn ra đánh, Trương Hoàn can rằng:

- Chủ tướng là vận mệnh của ba quân, ai cũng trông cậy cả vào, không nên khinh thường quân tiểu khấu. Xin tướng quân tự cẩn thận.

Sách tạ nói rằng:

- Lời tiên sinh nói như vàng đá. Nhưng nếu tôi không chịu xông vào mũi tên hòn đạn thì tướng sĩ ai chịu dùng sức!

Bèn sai Hàn Đương cưỡi ngựa ra.

Khi Hàn Đương đi lên đến cầu, đã thấy Tướng Khâm, Trần Vũ bơi thuyền nhỏ theo bờ sông, lượn sang được bên kia cầu, bắn tên tua tủa lên quân đứng trên bờ, hai người nhảy lên đánh giết, quân Nghiêm Dư phải lui chạy.

Hàn Đương kéo quân thẳng đến cửa thành.

Giặc chạy cả vào trong thành.

Sách chia quân, đường thủy đường lục cùng tiến, vây bọc cả lấy Ngô Thành.

Vây luôn ba ngày không ai dám ra đánh.

Sách dẫn quân đến dưới cửa thành để chiêu dụ.

Trên thành một viên tỳ tướng, tay trái cầm chắc thanh ván đỡ lên, tay phải trở xuống chửi mắng.

Thái Sử Từ ngồi trên ngựa giương cung đặt tên xong rồi ngoảnh lại bảo chư tướng rằng:

- Xem ta bắn trúng vào tay trái tên kia nhé!

Nói chưa dứt lời, dây cung tách một tiếng, quả nhiên trúng giữa bàn tay trái tên tướng trên thành, lại xuyên qua tay cầm chắc vào tấm ván.

Người trên thành dưới thành ai cũng reo ồ lên.

Họ vội vàng cứu tướng ấy đem xuống thành.

Bạch Hổ trông thấy thất kinh nói rằng:

- Quân hãn có người tài như thế, ta địch sao được?

Bàn nhau muốn cùng hòa.

Hôm sau Bạch Hổ sai Nghiêm Dư ra thành, vào ra mắt Tôn Sách.

Sách mời Dư vào uống rượu. Rượu đã say, Sách hỏi Dư:

- Ý lệnh huynh muốn thế nào?

Dư nói:

- Muốn cùng với tướng quân chia đôi Giang Đông.

Sách nổi giận mắng rằng:

- Đàn chuột nhắt lại đòi ngang hàng với ta à!

Mắng rồi hét đem Nghiêm Dư ra chém.

Dur rút kiếm đứng dậy.

Sách phóng kiếm trúng người Nghiêm Dur gục xuống, cắt ngay lấy đầu, sai người đưa vào thành.

Bạch Hổ biết chùng không địch nổi, bỏ thành chạy. Sách kéo quân đuổi theo.

Hoàng Cái đánh lấy được Gia Hưng, Thái Sử Từ đánh lấy được Ô Trình, mấy châu đều bình định cả.

Bạch Hổ chạy về Dur Hàng, cướp bóc ở dọc đường, lại bị thổ dân ở đây tên là Lăng Tháo đem người làng ra đánh, Bạch Hổ phải thu quân về Cối Kê.

Hai cha con Lăng Tháo lại đi đón Tôn Sách. Sách cho làm tòng chinh hiệu úy, cũng dẫn quân sang qua sông.

Bạch Hổ tụ quân, dàn khắp ở bến sông phía Tây.

Trình Phổ đánh một trận lại thắng đuổi mãi đến thành Cối Kê.

Thái thú Cối Kê tên là Vương Lãng, muốn đem quân ra cứu Bạch Hổ, có người can rằng:

- Không nên cứu, Tôn Sách dùng quân nhân nghĩa; Bạch Hổ là một tướng bạo ngược. Nên bắt Bạch Hổ đem dâng Tôn Sách.

Lãng nhìn xem ai bàn kế ấy; thì là Ngu Phiên, tự là Trọng Tường, người ở Cối Kê, hiện đương làm quận lại.

Lãng giận mắng Phiên. Phiên thở dài trở ra.

Lãng đem binh hội vại Bạch Hổ, dàn quân ở cánh đồng Sơn Âm; hai bên đối trận.

Tôn Sách cưỡi ngựa ra bảo Vương Lãng rằng:

- Ta cất quân nhân nghĩa đi dẹp Triết Giang, sao ngươi dám vào hòa với giặc?

Lãng mắng rằng:

- Bụng ngươi tham không có chùng, đã được Ngô Quận rồi còn muốn chiếm nốt bờ cõi ta. Nay ta quyết báo thù cho họ Nghiêm!

Tôn Sách giận lắm, sắp ra đánh nhau thì Thái Sử Từ ra lúc nào rồi.

Vương Lãng múa đao tể ngựa, đánh nhau với Từ chưa được vài hiệp, tướng Lãng là Chu Hán nhảy ra đánh đỡ.

Bên này Hoàng Cái cũng tể ngựa ra tiếp ứng, đánh với Chu Hán.

Hai bên đánh trống vang lừng, đánh nhau quyết liệt.

Tự nhiên thấy đằng sau trận Vương Lãng bối rối.

Một toán quân đầu từ sau lưng đánh lại.

Lãnh thất kinh kíp quay ngựa trở lại đón đánh.

Quân đánh tập hậu ấy là Châu Du và Trình Phổ, trong khi hai bên đánh nhau, đi tắt lên mặt sau.

Đằng trước đằng sau đánh đập lại.

Quân Lãnh ít không chống xuể, cùng với Bạch Hổ, Chu Hân, cố đánh để mở lấy một đường máu chạy vào thành, cắt cầu lên, đóng vững cửa thành lại.

Đại quân Tôn Sách thừa thế, xấn đến mãi dưới thành, chia quân ra bốn cửa.

Vương Lãnh ở trong thành thấy Sách đánh kíp lăm, lại muống kéo quân ra quyết đánh một trận sống chết cũng đành. Bạch Hổ can rằng:

- Thế quân Tôn Sách to lắm, túc hạ chỉ nên thành cao hào sâu giữ cho vững. Không đầy một tháng, quân kia hết lương tất phải chạy. Bây giờ ta thừa thế ra đuổi, có thể chẳng phải đánh cũng phá tan được.

Lãnh nghe kế ấy, giữ vững thành không ra.

Tôn Sách đánh luôn mấy hôm không phá được thành, bèn cùng chư tướng bàn mưu kế.

Tôn Tĩnh nói:

- Vương Lãnh cậy hiểm giữ thành, khó phá ngay được. Tiền lương đất Cối Kê quá nửa chứa ở Tra Độc. - đây cách đây chỉ vài mươi dặm, không bằng ta hãy đem binh giữ lấy Tra Độc trước. Trong binh pháp có nói rằng: đánh chỗ không phòng bị, ra nơi không ngờ, là thế đó.

Sách mừng nói:

- Mẹo hay của chú đủ phá được giặc.

Liên hạ lệnh sai các cửa thành đốt lửa giả, cấm cờ hiệu để làm nghi binh, rồi đêm hôm ấy bỏ bao vây, kéo quân sang mặt nam.

Châu Du hiến một kế rằng:

- Chúa công kéo cả quân, Vương Lãnh tất ra thành đuổi theo. Nếu hấn ra ta nên dụng kỳ binh mà đánh.

Sách nói:

- Ta đã sắp sẵn cả rồi. Lấy thành chỉ nội đêm nay.

Bèn hạ lệnh cho quân mã đi.

Vương Lãnh nghe tin báo Tôn Sách rút quân mã đi, liền dẫn quân lên chòi canh trông xem, thấy dưới thành khói lửa vẫn ngùn ngụt, tinh kỳ đâu vẫn đấy, trong bụng còn nghi hoặc, Chu Hân nói:

- Tôn Sách chạy rồi, bày ra mẹo này để đánh lừa ta đấy thôi, nên đem quân ra đuổi đánh.

Nghiêm Bạch Hồ nói:

- Tôn Sách chuyển này đi, chắc là đến Tra Độc. Tôi xin đem bộ binh cùng Chu tướng quân đuổi theo.

Lãng nói:

- Tra Độc là chỗ ta chứa lương, cần phải đề phòng cẩn thận. Người đi trước, ta theo sau để tiếp ứng.

Bạch Hồ cùng Chu Hân dẫn năm ngàn quân ra thành đuổi theo.

Bây giờ mới canh một. Đi khỏi thành được hơn hai mươi dặm, bỗng đâu trong rừng rậm, có một tiếng trống nổi, rồi lửa đuốc sáng rực cả lên. Bạch Hồ thất kinh, liền quay ngựa trở lại, thì có một tướng chắn ngang đường.

Chính là Tôn Sách.

Chu Hân múa đao lại đánh, bị Sách đâm một mũi giáo chết. Quân thấy thế xuống hàng cả.

Bạch Hồ cố chết mở một đường, rồi chạy về Du Hàng.

Vương Lãng nghe tiền quân đã thua, không dám vào thành, dẫn bộ binh chạy ra góc bể đi trốn.

Tôn Sách thu quân trở lại, thừa thế lấy ngay thành trì, vỗ yên nhân dân.

Được mấy hôm có người mang đầu Bạch Hồ đến dâng.

Tôn Sách nhìn người ấy, mình cao tám thước, mặt vuông, mồm rộng; hỏi tên họ là gì, thì người ấy xưng tên là Đồng Tập, tự là Nguyên Đồi, người ở Côi Khê.

Sách mừng lắm, cho làm Biệt Bộ Tư Mã.

Từ đó xứ Đông bình định được cả.

Sách sai chú là Tôn Tĩnh giữ ở đây; sai Chu Trị làm thái thú Ngô Quận, còn mình thì thu quân về Giang Đông.

Em Sách là Tôn Quyền cùng với Chu Thái giữ ở Tuyên Thành.

Chợt có giặc núi bốn mặt kéo đến. Bây giờ đem đã khuya, không kịp chống cự.

Thái ôm Quyền lên ngựa để chạy.

Giặc vác đao xông vào chém.

Thái cởi trần ra, xuống ngựa đi bộ, cầm đao đánh nhau với giặc, một lúc giết luôn được hơn mười đứa.

Sau có một tên giặc, tể ngựa vác giáo nhảy xô vào để giết Chu Thái.

Thái nắm ngay được giáo, rẩy giặc ngã xuống, cướp được ngựa giặc, đánh riết mở được đường ra, cứu được Tôn Quyền.

Giặc thấy vậy chạy cả.

Thái bị cả thấy mười hai vết thương nặng, sưng lên, gần chết.

Sách nghe tin lo lắm.

Đồng Tập nói:

- Tôi đã nhiều phen đánh nhau với giặc bề, bị thương may có một người quận lại ở Cối Kê, tên là Ngu Phiên, tiến cử một thầy thuốc, chữa cho chỉ nửa tháng là khỏi.

Sách hỏi:

- Ngu Phiên có phải là Ngu Trọng Tường không?

Tập thưa:

- Phải.

Sách nói:

- Người ấy là hiền sĩ, ta nên dùng.

Liên sai Trương Chiêu, Đồng Tập đến mời Ngu Phiên.

Phiên đến.

Sách thết đãi cực hậu, cho làm Công Tào.

Nhân nói chuyện thầy thuốc, Phiên nói rằng:

- Người ấy là người ở Tiêu Quận, nước Bái, tên là Hoa Đà, tự là Nguyên Hóa; thực là thần y bây giờ, tôi xin đưa đến để yết kiến.

Được mấy bữa Phiên đem Hoa Đà đến.

Sách thấy người mặt còn trẻ, mà tóc bạc phơ phơ, tựa như một ông tiên, tiếp đãi làm một thượng khách, rồi mời xem bệnh cho Chu Thái.

Hoa Đà xem rồi nói:

- Bệnh này chữa thực dễ. Cho thuốc rịt một tháng Chu Thái khỏi hẳn.

Sách mừng lắm, hậu tạ Hoa Đà rồi tiến binh tiêu trừ giặc núi. Giang Nam bình định cả.

Sách chia cho các tướng giữ các cửa ải, một mặt viết biểu tâu về triều đình, một mặt kết giao với Tào Tháo, một mặt đưa thư cho Viên Thuật để đòi lại ngọc tử.

Viên Thuật từ khi nắm được tì phù, có ý muốn giữ lấy để xưng hoàng đế, khi tiếp được thư Tôn Sách, liền đưa thư đáp lại tìm cơ thoái thác không trả, rồi kíp Triệu Trường Sử là Dương Đại Tướng; Đô Đốc là Trương Huân, Kỷ Linh, Kiêu Di; thượng tướng là Lô Bạc, Trần Lan, cả thầy hơn ba mươi người, bàn với nhau rằng:

- Tôn Sách mượn quân mã của ta để khởi sự, nay đã lấy hết được đất Giang Đông, đã quên ơn ta, lại dám đòi lại ngọc tì, thực là xác láo, có phương kế gì trị hấn đi chăng?

Dương Đại tướng nói:

- Tôn Sách giữ chỗ hiểm Trường Giang, binh giỏi, lương nhiều, cũng chưa dễ trị được. Nay ta nên hãy đánh Lưu Bị trước để báo thù xưa vô cớ sang đánh ta. Rồi sau ta hãy sửa Tôn Sách, cũng không muộn. Nay tôi xin dâng một kế làm cho Lưu Bị phải bị bắt lập tức ngay bây giờ.

Thế là:

*Chẳng tới Giang Đông tìm hổ báo;
Lại sang Từ Quận bắt giao long!*

Chưa biết kế của Dương Đại Tướng hiển ra làm sao, xem tới hồi sau sẽ rõ.

LỜI BÌNH:

- *Lữ Bố đánh úp Duyện Châu thì Tào Tháo lấy được Duyện Châu lại. Còn Lữ Bố đánh úp Từ Châu mà Huyền Đức không lấy Từ Châu lại được. Như vậy không phải Lưu Bị kém Tào Tháo mà chính là cái thế của Lưu Bị kém Tào Tháo.*

- *Lưu Bị đang là chủ mà trở thành khách, còn Lữ Bố đang là khách trở thành chủ. Thật kì.*

- *Tôn Sách tin Thái Sử Từ, Thái Sử Từ không lừa dối Tôn Sách. Cả hai đều thuộc vào hàng tín nghĩa. Còn Lữ Bố thì trước nghe lời Viên Thuật đánh Lưu Bị, sau thấy Viên Thuật lừa dối lại Lưu Bị trở về ở chung. Con người Lữ Bố thật khó lường. Cho nên Trương Phi cứ muốn giết Lữ Bố là phải.*

- *Tôn Kiên được ấn ngọc mà chết. Tôn Sách bỏ ấn ngọc làm bá chủ Giang Đông. Thế mới biết cái ấn ngọc kia chẳng phải quý báu gì. Muốn mưu đồ đại sự phải làm sao thu phục nhân tâm, tận dụng nhân tài, chứ không phải cứ có ấn ngọc mà được.*

- Trong truyện Tam Quốc, phần trước tác giả chú ý kể chuyện Tào Tháo dựng sự nghiệp, rồi ở đây phần này tác giả lại kể đến phần Tôn Sách dựng sự nghiệp.

- Hai nhà Tôn, Tào đều lập nghiệp cả, chỉ có Huyền Đức mãi còn lận đận chưa xong.

- Tuy nhiên tác giả cho Huyền Đức vẫn là chính thống, nên mặc dù Huyền Đức chưa dựng nên đại nghiệp, câu chuyện Huyền Đức vẫn kể rành rẽ, còn việc Tào Tháo và Tôn Sách có nhiều chỗ chỉ tóm lược.

© [HQD](#)